

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001339

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Улич Андрій Іванович

2. Andrii I. ULYCH

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0714-7390

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 015 Професійна освіта

Дата захисту: 28-06-2023

Спеціальність за освітою: 015 «Професійна освіта»

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1518

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання із застосуванням цифрових технологій у професійній підготовці.
2. Formation of graphic competence of the future teachers of labour training using digital technologies in professional training.

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню проблеми формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання із застосуванням цифрових технологій у професійній підготовці. З-поміж найефективніших шляхів формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій доцільно виокремити такі: 1) створення (застосування) цифрових освітніх ресурсів, орієнтованих на реалізацію графічної підготовки студентів і, відповідно, формування графічної

компетентності майбутніх фахівців; 2) використання спеціальних програмних засобів (передовсім систем автоматизованого проектування) для автоматизації різних видів проектноконструкторської діяльності студентів, що підвищує точність та якість виконання графічних завдань, сприяє формуванню графічних умінь і навичок, посилює інтерес до вивчення професійно-графічних навчальних дисциплін; 3) раціональне поєднання цифрових освітніх ресурсів із традиційними технологіями навчання професійно-орієнтованих навчальних дисциплін, зокрема інженерно-графічного спрямування. Процес формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання із застосуванням цифрових технологій має здійснюватися відповідно до цілісної педагогічної моделі навчання, спрямованої на підвищення якості засвоєння змісту професійно-графічних навчальних дисциплін у ЗВО. Ця модель формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання із застосуванням цифрових технологій у процесі професійної (графічної) підготовки має забезпечувати єдність та цілісність цілей, змісту і технологій навчання; спрямовуватися на високу ефективність засвоєння графічних знань й умінь, оволодіння сучасними методами пошуку, обробки та використання навчальної (графічної) інформації, особистісний розвиток студента, здатність до самоосвіти і постійного підвищення рівня власної графічної компетентності. Авторська педагогічна модель формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій містить такі взаємопов'язані компоненти: 1) цільовий (визначення мети (цілей) освітнього процесу, характеристика результатів навчальної діяльності студентів); 2) змістовий (виявлення й розкриття ключових принципів побудови процесу навчання професійно-графічних дисциплін з використанням цифрових технологій; характеристика основних видів і 5 функцій цифрових технологій, їх можливостей для формування графічної компетентності студентів); 3) організаційно-процесуальний (окреслення етапів та механізмів навчальної взаємодії студентів із засобами цифрових технологій; характеристика організаційних форм роботи студентів із цифровими освітніми ресурсами; обґрунтування педагогічних умов підвищення рівня графічної компетентності студентів засобами цифрових технологій); 4) критеріально-оцінювальний (характеристика кінцевих результатів навчання професійно-графічних дисциплін із застосуванням цифрових технологій; виявлення критеріїв і показників рівня графічної компетентності студентів). Ефективність реалізації педагогічної моделі формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій зумовлюється дотриманням комплексу педагогічних умов, серед яких доцільно виокремити такі: 1) готовність викладачів і студентів до системного застосування цифрових технологій в освітньому процесі; 2) стимулювання мотивації викладачів і студентів до використання цифрових технологій; 3) раціональне поєднання традиційних форм, методів і засобів навчання професійно-орієнтованих (головно графічних) дисциплін із дидактичними можливостями цифрових технологій; 4) урізноманітнення та диференціація навчальних завдань графічного характеру завдяки використанню дидактичних можливостей цифрових технологій. Означені педагогічні умови повинні забезпечуватися системно, комплексно, взаємозумовлюватися та взаємодоповнюватися. Практична реалізація педагогічної моделі формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій передбачає комплексне використання різних видів цифрових освітніх ресурсів у процесі професійної (графічної) підготовки студентів, зокрема електронних навчально-методичних комплексів, електронних підручників, вебквестів, комп'ютерних ділових ігор, мультимедійних презентацій та ін. Ключові слова: вчитель трудового навчання, графічна компетентність, графічна підготовка, графічні завдання, заклад вищої освіти, інформаційні технології, інформатизація суспільства, інформаційно-комунікаційні технології, компетентнісний підхід, комп'ютерно-орієнтовані технології, комп'ютерна графіка, креслення, педагогічний експеримент, педагогічні умови, професійна компетентність, професійна підготовка, цифрові освітні ресурси, цифрові технології.

2. The dissertation studies the problem of forming graphic competence of future teachers of labour training with the use of digital technologies in professional training. Among the most effective ways of forming the graphic competence by means of digital technologies, we should single out the following: 1) creation (application) of digital educational resources focused on the graphic training of students and, accordingly, the formation of graphic

competence of future specialists; 2) use of special software tools (primarily automated design systems) for the automation of various types of students' design and construction activities, which increases the accuracy and quality of their performance, contributes to the formation of graphic abilities and skills, and increases interest in the study of professional-graphic educational disciplines; 3) rational combination of digital educational resources with traditional learning technologies of professionally oriented educational disciplines, in particular engineering and graphics. The process of forming the graphic competence should be carried out in accordance with the integral pedagogical model of education aimed at improving the quality of assimilation of the content of professional and graphic educational disciplines in universities. This model of forming the graphic competence of future teachers of labor training using digital technologies in the process of professional (graphic) training should ensure the unity and integrity of the goals, content and technologies of education, high efficiency of assimilation of graphic knowledge and skills, mastery of modern methods of searching, processing and use of educational (graphic) information, personal development of the student, ability for self-education and constant improvement of their graphic competence level. The author's pedagogical model of forming graphic competence contains the following interrelated components: 1) target (determine the goal/goals of the educational process, characteristics of the results of students' educational activities); 2) substantive (identify and disclose the key principles of building the process of teaching professional graphic disciplines using digital technologies; characteristics of the main types and functions of digital technologies, their possibilities to form graphic competence of students); 3) organizational and procedural (outline the stages and mechanisms of students' educational interaction with the means of digital technologies; characteristics of organizational forms of students' work with digital educational resources; substantiation of pedagogical conditions which will increase the level of students' graphic competence); 4) criteria-evaluative (characterize the final results of training in professional graphic disciplines using digital technologies; identification of criteria and indicators of the students' graphic competence level). The effectiveness of the implementation of this pedagogical model very much depends on keeping to a set of pedagogical conditions, among which it is appropriate to single out the following: 1) readiness of teachers and students for the systematic use of digital technologies in the educational process; 2) stimulating motivation of teachers and students to use digital technologies; 3) a rational combination of traditional forms, methods and teaching tools of professionally oriented (mainly graphic) disciplines with the didactic capabilities of digital technologies; 4) diversification and differentiation of educational tasks of a graphic nature thanks to the use of didactic capabilities of digital technologies. The specified pedagogical conditions must be provided systematically, comprehensively, mutually conditioned and mutually complemented. The practical implementation of this pedagogical model involves the complex use of various types of digital educational resources in the process of professional (graphic) training of students, in particular electronic educational and methodological complexes, electronic textbooks, web-quests, computer business games, multimedia presentations, etc. Keywords: teachers of labor training, graphic competence, graphic training, graphic tasks, higher education institution, information technologies, informatization of society, information and communication technologies, competence approach, computer-oriented technologies, computer graphics, drawing, pedagogical experiment, pedagogical conditions, professional competence, professional training, digital educational resources, digital technologies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Улич А.І. Графічна компетентність майбутніх учителів трудового навчання та шляхи її підвищення у педагогічному ЗВО. Молодь і ринок. 2018. № 4 (159). С. 120 – 124.
- 2. Нищак І.Д., Гавриш Т.І., Улич А.І. Розвиток просторового мислення учнів на уроках креслення засобами цифрових технологій. Молодь і ринок. 2020. № 6 – 7 (185 – 186). С. 16 – 20.
- 3. Улич А.І. Графічна компетентність вчителя трудового навчання як важлива професійна складова. Вісник Національного університету 10 «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г.Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2021. Вип. 12 (168). С. 271 – 274.
- 4. Улич А.І. Структура та зміст графічної компетентності вчителя трудового навчання. Наукові записки / Ред. кол.: В.Ф. Черкасов, В.В. Радул, Н.С. Савченко та ін. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. Вип. 198. С. 223 – 226.
- 5. Улич А.І. Обґрунтування педагогічної моделі формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 46. С. 178 – 182.
- 6. Нищак І., Матвісів Я., Улич А. Роль та значення комп'ютерної графіки у процесі професійного становлення майбутніх учителів трудового навчання. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І. Франка / [ред.-упоряд. М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 54. Том 2. С. 233 – 238.
- 7. Улич А.І. Система пропедевтичних графічних задач з креслення як важливий чинник підвищення рівня графічної підготовки майбутніх учителів трудового навчання. Трудова підготовка в рідній школі. 2019. № 2. С. 49 – 53.
- 8. Улич А.І. Використання цифрових технологій у графічній підготовці майбутніх учителів трудового навчання. Advances of science: Proceedings of articles the international scientific conference (Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 5 April 2019). Czech Republic, Karlovy Vary: Skleněny Můstek – Ukraine, Kyiv: MCNIP, 2019. С. 203 – 209.
- 9. Улич А.І. Реалізація графічної підготовки майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій (на прикладі будівельного креслення). Актуальні проблеми сучасної науки: зб. тез VI міжнар. наук.-практ. конф. викл. та студ. ННІ ФМЕІТ (м. Дрогобич, 19 квітня 11 2019 р.) / За ред. М.Б. Паласевича, П.В. Скотного. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2019. С. 498 – 500.
- 10. Нищак І.Д., Улич А.І. Актуальні проблеми використання цифрових технологій у процесі графічної підготовки майбутніх учителів трудового навчання. Актуальні проблеми сучасної науки: зб. тез VII міжнар. наук.-практ. конф. викл. та студ. ННІ ФМЕІТ (м. Дрогобич, 24 квітня 2020 р.) / За ред. М.Б. Паласевича, П.В. Скотного. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2020. С. 398 – 400.
- 11. Улич А.І. Можливості використання віртуальних тривимірних моделей у процесі вивчення проєкційного креслення. Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи: зб. тез VII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 8 квітня 2021 р.). С. 160 – 162.
- 12. Нищак І., Улич А. Інтерпретація та шкалювання результатів тестування рівня графічної підготовки студентів. Актуальні проблеми сучасної науки: зб. тез VIII міжнар. наук.-практ. конф. викл. та студ. ННІ ФМЕІТ (м. Дрогобич, 16 квітня 2021 р.) / За ред. М.Б. Паласевича, П.В. Скотного. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2021. С. 287 – 289.
- 13. Улич А.І. Дидактичні функції комп'ютерного підручника як інноваційного засобу реалізації графічної підготовки студентів у педагогічних закладах вищої освіти. Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 20 – 21 квітня 2021 р.). Суми: Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2021. С. 199 – 202.
- 14. Улич А.І. Графічні знання як основа графічної компетентності вчителя трудового навчання. Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті: збірник матеріалів XI-ї Міжнар. наук.-практ. онлайн-інтернет конф. (м. Кропивницький, 7 – 14 травня 2021 р.) / Відп. ред. М.І. Садовий. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 111 – 112.

- 15. Нищак І., Улич А. Дидактичний потенціал цифрових технологій у процесі формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання. Актуальні проблеми сучасної науки: зб. матеріалів ІХ міжнар. наук.-практ. конф. викл. та студ. ННІ ФМЕІТ (м. Дрогобич, 29 квітня 2022 р.) / За ред. М.Б. Паласевича, П.В. Скотного. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2022. С. 264 – 266.
- 16. Нищак І., Улич А. До проблеми формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій (результати анкетування студентів). Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку: зб. матеріалів VIII міжнар. наук.-практ. конф. пам'яті член-кор. НАПН України В.К. Сидоренка (м. Київ, 28 травня 2022 р.) / За заг. ред. Д.Е. Кільдерова. Київ, 2022. С. 79 – 84.
- 17. Улич А.І. Педагогічні умови формування графічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання засобами цифрових технологій. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки / За заг. ред. В.Є. Бенери. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 14. С. 57 – 66.
- 18. Нищак І., Матвісів Я., Улич А. Дидактичні можливості цифрових технологій у графічній підготовці майбутніх учителів трудового навчання. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки / За заг. ред. В.Є. Бенери. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 15. С. 111 – 119.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нищак Іван Дмитрович

2. Ivan D. Nyschak

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1750-6708

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Гедзик Андрій Миколайович
- Andrii M. Hedzyk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4516-356X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Бойчук Віталій Миколайович
- Vitalii M. Boichuk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1082-3962

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: вул. Острозького, буд. 32, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Гевко Ігор Васильович
- Ihor V. Hevko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1108-2753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пагута Мирослав Вікторович

2. Myroslav V. Pahuta

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2305-9390

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Оршанський Леонід Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Оршанський Леонід Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Івах Світлана

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна